

आसोत्साऽद्य सुदेष्णायाभीताऽहं वशवर्त्तिनी । यस्याः पुरःसरा आसन् पृष्ठतश्चानुगामिनः ।
 साऽहमद्य सुदेष्णायाः पुरः पश्चाच्च गामिनी । इदन्तु दुःखं कौन्तेय ममासङ्गं निबोध तत् ।
 या न जातु स्वयं पिबे गात्रोदत्तनमात्मनः । अन्यत्र कुन्या भद्रन्ते सा पिनष्यद्य चन्दनं ।
 पश्य कौन्तेय पाणी मे नैवाभूतां हि यौ पुरा । इत्यस्य दर्शयामास किण्वन्तौ करावुभौ ।
 विभेमि कुन्या या नाहं युष्माकं वा कदाचन । साऽद्याद्यतो विराटस्य भीता तिष्ठामि किङ्करी ।
 किं नु वक्ष्यति सप्ताणामां वर्णकः सुकृतो न वा । नान्यपिष्टं हि मत्स्यस्य चन्दनं किल रोचते ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सा कीर्त्तयन्ती दुःखानि भीमसेनस्य भार्मिनी । रुरोद शनकैः कृष्णा भीमसेनमुदीक्षती ।
 सा वाष्पकलया वाचा निःश्वसन्ती पुनःपुनः । हृदयं भीमसेनस्य घटयन्तीदमब्रवीत् ।
 ॥ द्रौपद्युवाच ॥ नाल्यं कृतं मया भीम देवानां किल्बिषं पुरा । अभाग्या यत्र जीवामि कर्त्तव्ये सति पाण्डव ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततस्तस्याः करौ सूक्ष्मौ किण्वन्तौ वृकोदरः । मुखमानीय वै पत्न्या रुरोद परवीरहा ।
 तौ गृहीत्वा च कौन्तेयो वाष्पमुत्सृज्य वीर्यवान् । ततः परमदुःखार्त्त इदं वचनमब्रवीत् ।
 इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि कीचकवधपर्वणि द्रौपदीभीमसंवादे विंशोऽध्यायः ॥ २० ॥
 ॥ भीमसेन उवाच ॥ धिगस्तु मे वाङ्मवलं गाण्डीवं फाल्गुनस्य च । यत्ते रत्नौ पुरा भूत्वा पाणी कृतकिणाविमौ ।
 सभायान्तु विराटस्य करोमि कदनं महत् । तत्र मे कारणं भाति कौन्तेयो यत् प्रतोचते ।
 अथ वा कीचकस्याहं पोथयामि पदा शिरः । ऐश्वर्यमदमत्तस्य क्रोडन्निव महाद्विपः ।
 अपश्यन्त्वां यदा कृष्णे कीचकेन पदाहतां । तदैवाहं चिकीर्षामि मत्स्यानां कदनं महत् ।
 तत्र मां धर्मराजस्तु कटोच्चैर्न्यवारयत् । तदहन्तस्य विज्ञाय स्थित एवासि भार्मिनि ।
 यच्च राष्ट्रात् प्रच्यवनं कुरुणामवधस्य यः । सुयोधनस्य कर्णस्य शकुनेः सौबलस्य च ।
 दुःशासनस्य पापस्य यन्मया न हतं शिरः । तन्मे दहति गात्राणि हृदि शल्यमिवाप्यितं ।
 मा धर्मं जहि सुश्रेणि क्रोधं जहि महामते । इदन्तु समुपालम्भं त्वत्तो राजा युधिष्ठिरः ।
 शृणुयादाऽपि कल्याणि कृतं जह्यात् स जीवितं । धनञ्जयो वा सुश्रेणि यमौ वा तनुमध्यमे ।
 लोकान्तरगतेष्वेषु नाहं शङ्क्यामि जीवितुं । पुरा सुकन्या भार्या च भार्गवं च्यवनं वने ।
 बल्मीकभूतं शाम्यन्तमन्वपद्यत भार्मिनी । नारायणी चेन्द्रसेना रूपेण यदि ते श्रुता ।
 पतिमन्वचरदृङ्गं पुरा वर्षसहस्रिणं । दुहिता जनकस्यापि वैदेही यदि ते श्रुता ।
 पतिमन्वचरत्सोता महारण्यनिवासिनं । रक्षसा नियहं प्राप्य रामस्य महिषो प्रिया ।
 क्लिश्यमानाऽपि सुश्रेणी राममेवान्वपद्यत । लोपामुद्रा तथा भीरु वयोरूपसमन्विता ।
 अगस्त्यमन्वयाद्विवा कामान् सर्वानमानुषान् । द्युमत्सेनसुतं वीरं सत्यवन्तमनिन्दिता ।
 सावित्र्यनुचचारैका यमलोकं मनस्विनी । यथैताः कीर्त्तिता नार्यी रूपवत्यः पतिव्रताः ।
 तथा त्वमपि कल्याणि सर्वैः समुदिता गुणैः । मा दीर्घं क्षम कालन्वं मासमर्द्धञ्च सम्मितं ।
 पूर्णे त्रयोदशे वर्षे राज्ञां राज्ञी भविष्यसि ।